Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
В. о. завідувача кафедри
Зєнкін М.В._____
«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політика знань і політика пам'яті»

Галузь знань ……..…	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність ……...	052 Політологія
Рівень вищої освіти …….	перший (бакалаврський)
Освітня програма …….	«Політологія»
Статус ……	вибіркова
Загальний обсяг ..…….	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю ……..	диференційований залік
Термін викладання ……..	8 семестр (15 чверть)
Мова викладання …….	українська

Викладач: доц. Голубчик Г. Д.
Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Політика знань і політика пам’яті» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Політологія» спеціальності 052 Політологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії. Д.: НТУ «ДП», 2025. 14 с.

Розробник:
Голубчик Ганна Данилівна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та політичної теорії

Робоча програма регламентує:

– мету дисципліни;
– дисциплінарні результати навчання;
– базові дисципліни;
– обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
– програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
– алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
– інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
– рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності С2 Політологія (052 Політологія) (протокол № 3 від 29.08.2025 р.).

ЗМІСТ

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ 4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ 4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ 6
6.1 Шкали 6
6.2 Засоби та процедури 7
6.3 Критерії 8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ 12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – сформувати у здобувачів вищої освіти системні знання про політику знань та політику пам'яті як сучасних практичних напрямів політичної науки, а також навчити застосовувати ключові концепції, категорії і методи здійснення історичної політики.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	**Зміст**
ДРН – 01	Розуміти предметну область дисципліни «Політика знань та політика пам'яті», її місце в системі політичних наук, а також етичні та правові засади здійснення історичної політики
ДРН – 02	Використовувати базовий категорійно-понятійний апарат дисципліни «Політика знань та політика пам'яті» (суспільна пам'ять, історична політика, політика знань, місця пам'яті, інститути і процеси пам'яті, дерадянізація, дерусифікація, деколонізація, комеморація, декомемоморація) для аналізу діяльності держави і громадянського суспільства у визначеній сфері
ДРН – 03	Застосовувати аналітичні підходи та методи політичної науки для дослідження процесів формування і впровадження історичної політики на всіх рівнях
ДРН – 04	Аналізувати інструменти історичної політики, комеморативні практики та процеси суспільної пам'яті та оцінювати їхній вплив на суспільство

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	**Здобуті результати навчання**
З3 Цивілізаційні процеси в українському суспільстві	Аналізувати соціально-економічні та політичні процеси в українському суспільстві. Розуміти поняття та сутність цивілізацій і цивілізаційної ідентичності
Ф10 Політичні інститути	Використовувати теорії та поняття стосовно історичних процесів, соціальних явищ, феноменів культури, ідеологічного впливу та ін. для дослідження функціонування політичних інститутів. Аналізувати взаємодію між інститутами та громадянами, формальними та неформальними інститутами, інститутами влади та громадянського суспільства у національному, наднаціональному та глобальному контексті їх функціонування
Ф11 Людина і політика	Уміти формулювати власну позицію щодо політичних процесів, аргументовано її відстоювати на основі фактів і

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	наукових джерел. Аналізувати політичні процеси з урахуванням історичних, соціокультурних і ціннісних особливостей та визначати чинники впливу на політичні рішення та результати

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	**Обсяг,** *години*	**Розподіл за формами навчання**, *години*					
		Денна		**Вечірня**		**Заочна**	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	60	30	30	-	-	-	-
Практичні				-	-	-	-
Семінари	60	30	30	-		-	-
РАЗОМ	120	60	60	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	**Види та тематика навчальних занять**	**Обсяг складо-вих,** ***год.***
	ЛЕКЦІЇ	**60**
ДРН – 01 ДРН – 02 ДРН – 03 ДРН – 04	**Тема 1. Теоретико-методологічні засади дисципліни** 1.1. Зародження memory-studies. 1.2. Суспільна пам’ять як феноменом суспільної свідомості. 1.3. Понятійно-категорійний апарат досліджень в галузі суспільної пам’яті. 1.4. Суспільна пам’ять як складова суспільної свідомості в управлінні життєдіяльністю суспільства: історична політика	6
ДРН – 01 ДРН – 02 ДРН – 03 ДРН – 04	**Тема 2. Суспільна пам’ять в історичній політиці** 2.1. Структура, рівні, суб’єкти суспільної пам’яті. 2.2. Процеси суспільної пам’яті. 2.3. Функції суспільної пам’яті у розвитку історичної політики	6
ДРН – 01 ДРН – 02 ДРН – 03 ДРН – 04	**Тема 3. Вітчизняний досвід вироблення і реалізації історичної політики** 3.1. Суспільна пам’ять як базова засада конструювання національної ідентичності. 3.2. Формування інституту суспільної пам’яті. 3.3. Конкуренція інтерпретацій минулого в публічному дискурсі	6
ДРН – 01 ДРН – 02 ДРН – 03 ДРН – 04	**Тема 4. Зарубіжний досвід політики знань і політики пам’яті** 4.1. Західноєвропейські моделі політик пам’яті 4.2.Моделі політик пам’яті держав Центральної та Східної Європи. 4.3. Практичні підходи до історичної політики в США в країнах Азії	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складо-вих, *год.*
ДРН – 01 ДРН – 02 ДРН – 03 ДРН – 04	**Тема 5. Розвиток політики пам'яті в Україні** 5.1. Інституційний та галузевий підходи до процесів пам'яті та історичної політики. 5.2. Комеморативні практики в Україні. 5.3. Управління інститутом суспільної пам'яті.	6
	СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ	30
ДРН – 01 ДРН – 02 ДРН – 03 ДРН – 04	**Тема 1. Інтегративний потенціал пам'яті** 1.1. Складові пам'яті: пам'ять української діаспори, поліетнічна складова та регіональна специфіка суспільної пам'яті сучасних українців 1.2. Процеси дерадянізації, дерусифікації, деколонізації в Україні 1.3. Політика пам'яті і політика забування: травматичний досвід минулого 1.4. Державний дисконтинуітет України та процеси суспільної пам'яті 1.5. Суспільна пам'ять та ідентифікаційні практики сьогодення	16
ДРН – 01 ДРН – 02 ДРН – 03 ДРН – 04	**Тема 2. Інструментальні підходи в історичній політиці** 2.1. Полюси суспільної пам'яті: тріумф і травма. 2.2. Роль громадянського суспільства у формуванні історичної політики. 2.3. Канали формування суспільної пам'яті: сімейна пам'ять, усна історія, «мережева» пам'ять. 2.4. Нормативно-законодавчі засади історичної політики	14
		30
	Разом	**120**

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90…100	відмінно / Excellent
74…89	добре / Good
60…73	задовільно / Satisfactory

0…59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			**ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ**	
навчальне заняття	**засоби діагностики**	**процедури**	**засоби діагностики**	**процедури**
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням студента
семінари	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання та його презентації.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і семінарських занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100\ a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентністні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	**Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії**	**Показник оцінки**
	Знання	
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
	Уміння/навички	
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв’язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв’язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
	Комунікація	
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	- виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції	
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п’ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев’ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Відповідальність і автономія	
♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: 1) управління комплексними проектами, що передбачає: - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - використання професійно-орієнтовних навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	особистості (не реалізовано сім вимог)	
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне та комп'ютерне обладнання. Програмне забезпечення: Microsoft Office 365, ОС Windows Microsoft Office: Teams, Microsoft Office (Word, Excel, Power Point) Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Гриценко О. Президенти і пам'ять. Політика пам'яті президентів України (1994–2014): підґрунтя, послання, реалізація, результати. Київ: К.І.С, 2017.
2. Гриценко О. А. Декомунізація в Україні як державна політика і як соціокультурне явище. Київ: Ін-т культурології НАН України, 2019.
3. Киридон А. Гетеротопії пам'яті: Теоретико-методологічні проблеми студій пам'яті. Київ: Ніка-Центр, 2016.
4. Проблема історичної пам'яті у всесвітньо-історичному дискурсі (1945-2015 рр.): монографія. Київ: Ін-т всесвіт. історії НАН України, 2021.

Додаткова література:

1. Бабка В. Л. Історична пам'ять як фактор політичного впливу в незалежній Україні : дис. ... канд. політ. наук : 23.00.03 / Бабка Володимир Леонідович ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. К., 2017.
2. Василевська Т., Бевз Т. Конструювання політики національної пам'яті: ідеї, смисли, акценти. *Політичні дослідження / Political Studies*, 2024, 1(7), С. 135–158. URL: **http://pd.ipiend.gov.ua/article/view/305743**
3. Вихрущ А., Христенко О., Данік, Н. Знання в системі цінностей: минуле і майбутнє. *Науково-педагогічні студії*, 2024, 7(7), С. 26-39. **https://doi.org/10.32405/2663-5739-2023-7-26-39.**
4. Голденштейн К.О. Політика пам'яті як ресурс символічної політики. *Вісник Донецького національного ун-ту імені Василя Стуса. Серія політичні науки*, 2023, жов., С. 66-71. URL: **https://doi.org/10.31558/2617-0248.2023.8.10.**
5. Голубчик Г., Первий Г., Рудік О., Василенко В., Шевченко М. Європейський цивілізаційний вибір України: декомунцізація, дерусифікація, деколонізація нерухомих об'єктів культурної спадщини (досвід Дніпропетровщини). *Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної*

інтеграції України : матеріали XXII регіональн. наук.-практ. конф. 9 трав. 2025 р., м. Дніпро / за заг. ред. О. М. Рудіка. Дніпро: НТУ ДП, 2025. С. 109 – 112.

6. Литвиновська Ю. Етапи реалізації політики пам'яті в Україні (1991–2023 рр.). *Консенсус*, 2024 (1), С. 92-104. URL: **https://doi.org/10.31110/consensus/2024-01/092-104**

7. Михайлова О. Ю. Опозиція колективної пам'яті та історії в гуманітарних стратегіях України. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*, 2023, 3, С. 58–65.

8. Пасічник Н. С. Деколонізація та дерусифікація – головні тренди політики пам'яті на сучасному етапі. *Матеріали Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф.* (БНАУ, 11-12 квітня 2024 р.). Біла Церква, 2024. С. 8-13.

9. Петраков М. О. Експлуатація пам'яті і історична політика в фокусі теорії меморіальної індустрії. *Вісник Донецького національного ун-ту імені Василя Стуса. Серія політичні науки*. 2024, Жов., С. 100-107. URL: https://doi.org/10.31558/2617-0248.2024.9.16.

10. Стрільчук Л. В. Контраверсійність політики пам'яті у сучасній Україні: проблеми подолання пострадянських наративів. *Public history: selected issues : collective monograph.* Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. P. 180-202. URL: **http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/502/13353/27939-1**

11. Stelmakh S. German Eastern European Policy and the 'Policy of Memory' (1969-2022): Misapprehension of Eastern Europe. *Problems of World History,* 2023 (21), P. 128–153. URL: **https://journal.ivinas.gov.ua/pwh/article/view/255**

Інформаційні ресурси:

1. Дистанційний курс (Moodle). URL: **https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7894**

2. (Де)монтаж пам'яті – Архів. Студії про пам'ять, забуття, меморіалізацію. URL: https://uamoderna.com/demontazh-pamyati/

3. Офіційний веб-сайт Українського інституту національної пам'яті. URL: **https://uinp.gov.ua/**

4. Платформа європейської пам'яті та сумління / Platform of European memory and conscience. URL: http://www.memoryandconscience.eu/

5. Мова меморіалів. Онлайн-курс. URL: **https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:eef+EEF-050+March2023/about**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політика знань і політика пам’яті» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Політологія» зі спеціальності С2 Політологія

Розробник:
Ганна Данилівна Голубчик

У редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19